

Verantwoording *Toetstrainer Entreetoets Rekenen*

Hoe staan mijn leerlingen ervoor? Presteren ze op het niveau dat ik van ze verwacht? Hoe doet de groep het als geheel? Zijn we met ons onderwijs op de goede weg of moeten we zaken bijstellen?

Met deze vragen introduceert het CITO de Entreetoetsen. Uit de vraagstelling is af te leiden dat de informatie geheel gericht is op de leerkrachten van de basisschool. Op zich een logische keuze. Echter, ook ouders zijn geïnteresseerd in de uitkomsten van de Entreetoets. Sterker nog, ze zouden graag zien dat hun kind goed voorbereid aan de Entreetoets kan beginnen. Daarom zouden bovenstaande vragen ook als volgt kunnen worden gesteld.

Hoe staat mijn kind ervoor? Presteert het op het niveau dat ik verwacht? Is de school met het onderwijs op de goede weg of moet men zaken bijstellen?

De Entreetoets bestaat uit een aantal boekjes met vragen. Deze vragen zijn verdeeld over de vakgebieden rekenen, taal en informatieverwerking. Elk van de vakgebieden is weer onderverdeeld in diverse categorieën. Heeft het kind de toets gemaakt, dan kan het CITO een aantal conclusies trekken die een antwoord geven op bovengenoemde vragen. Het rapport is echter niet erg fijnmazig. Slechts hoofdcategorieën als Getallen en bewerkingen, Verhoudingen, breuken en procenten, Meten, meetkunde, tijd en geld worden van een score voorzien. Wat er eventueel binnen zo'n hoofdcategorie aan de hand is wordt niet duidelijk gemaakt.

De toetstrainers doen dat wel. De software is namelijk zo opgebouwd dat bijzondere problemen worden gesignaleerd. Elke titel bevat 1500 toetsvragen die op dezelfde manier in categorieën zijn ondergebracht als de echte Entreetoets. Hiermee heeft de ouder, maar ook de leerkracht, een middel in handen om exact op te sporen waar zich eventuele hiaten in kennis en vaardigheden bevinden. Ontvangt het kind op die punten extra instructie, dan zal het beter voorbereid aan de Entreetoets kunnen beginnen.

De software kijkt automatisch en onmiddellijk alle opgaven na

Van alle vragen wordt per kind bijgehouden in welke opgaven fouten werden gemaakt. Omdat de 1500 vragen nauwkeurig in categorieën zijn ondergebracht is het mogelijk per categorie te registreren hoeveel fouten daarin werden gemaakt. Indien binnen een categorie te veel fouten worden gemaakt, slaat de software alarm en is in het logboek na te lezen om welke opgaven het gaat. De aldus verstrekte informatie bevat de omschrijving van de categorie en de opgaven met de door de leerling gegeven onjuiste antwoorden. De leerling de opgave op papier nog eens laten uitwerken verschaft vervolgens veel informatie over de eventueel aanwezige problemen.

Omdat er nogal wat categorieën zijn is het duidelijk dat de alarmgrens niet snel zal worden overschreden. Daarom ook worden vanaf het allereerste moment de fouten bijgehouden. We bevelen u dan ook aan de leerling met niveau 1 te laten beginnen (zie hieronder). Zo zult u het meeste profijt trekken van deze faciliteit. Het valt immers niet te verwachten dat na enkele keren de limieten reeds worden overschreden.

Hoe werken de *Toetstrainers*?

De *Toetstrainers* bieden een gefaseerde opbouw naar het maken van de Entreetoets groep 7. In niveau 1 maken de kinderen kennis met het fenomeen van de meerkeuzevraag. Er wordt geoefend op het niveau van de enkele vraag. Na het gegeven antwoord volgt onmiddellijk een eenvoudige feedback, waar nodig aangevuld met enige uitleg. De leerling kan zo lang oefenen als hij/zij wil. Er is geen tijdsdruk. Na het voltooien van het werk wordt aan de leerling in een beknopt rapportje het resultaat meegedeeld. De gemaakte opgaven zijn onmiddellijk afdrukbaar.

In niveau 2 wordt geoefend op het niveau van de toets. De leerlingen krijgen te maken met een begrenzing in tijd, en een gelimiteerd aantal opgaven (30). Alle vragen zijn gedurende de toetstijd blijvend toegankelijk. Verbeteren is dus mogelijk. Middels de Beheermodule kan worden ingesteld hoe lang de leerling over de toets mag doen. Tevens is instelbaar onder welke condities de tijd door de software mag worden bekort. Zie hiervoor de handleiding (deze wordt geïnstalleerd in de programmagroep Karakter Interactive). Na het voltooien van de toets wordt aan de leerling in een beknopt rapportje het resultaat meegedeeld. De gemaakte opgaven zijn onmiddellijk afdrukbaar.

In niveau 3 wordt de toets onder de 'echte toetsomstandigheden' aangeboden. Dat wil zeggen dat de maximale tijd aangehouden wordt en er een waarschuwing wordt gegeven wanneer er nog tien minuten tijd over is. Alle vragen zijn gedurende de toetstijd blijvend toegankelijk. Verbeteren is dus ook in dit niveau mogelijk. Na het voltooien van de toets wordt aan de leerling in een beknopt rapportje het resultaat meegedeeld. De gemaakte opgaven zijn onmiddellijk afdrukbaar.

Let op: De resultaten die leerlingen binnen de *Toetstrainers* behalen hebben geen voorspellende waarde. In zijn algemeenheid mag u niet meer verwachten dan dat de leerlingen beter voorbereid aan de Entreetoets kunnen beginnen. En dat is exact de doelstelling van de *Toetstrainers*.

Categorieën Entreetoets taal

I. Getallen en bewerkingen

- getallen

- Structuur van de telrij
- Vergelijken en ordenen
- Structuur van getallen
- Uitspraak en schrijfwijze van natuurlijke getallen en decimale getallen
- Afronden

- hoofdrekenen

- Optellen
- Aftrekken
- Vermenigvuldigen
- Delen
- Combinaties van bewerkingen
- Schattend rekenen

- bewerkingen op papier

- Optellen
- Aftrekken
- Vermenigvuldigen
- Delen
- Combinaties van bewerkingen

II. Verhoudingen, breuken en procenten

- verhoudingen

- Beoordelen of figuren in eenzelfde verhouding zijn weergegeven
- Omzetten van beschrijvingen met verhoudingsgetallen in beschrijvingen met een breuk of percentage en omgekeerd
- Relatief vergelijken van gegevens met behulp van verhoudingsgetallen
- Oplossen van elementaire verhoudingsproblemen, waarbij of de verhouding, of een deel, of het geheel moet worden bepaald
- Werkelijke afstand bepalen met behulp van een schaallijn en een liniaal
- Vergelijken op basis van verhoudingsrelaties (bv. prijs/aantal, afstand/tijd)

- breuken

- Deel van een geheel, van een hoeveelheid en resultaat van een verdeling benoemen met een breuk
- Gegeven breuk interpreteren als deel van een geheel of van een hoeveelheid
- Deel van een hoeveelheid berekenen of op basis van een gegeven deel het totaal berekenen
- Breuken op een getallenlijn plaatsen
- Breuken omzetten in een kommagetal of in een verhouding en omgekeerd
- Benoemde breuken omzetten in een percentage en omgekeerd
- Vergelijken en ordenen van breuken en gemengde getallen
- Elementaire operaties met eenvoudige breuken of gemengde getallen uitvoeren

- procenten

- Beschrijven van een deel van een geheel of aantal met een percentage
- Percentages aflezen in een grafiek (cirkeldiagram, strook, staafgrafiek)
- Omzetten van verhoudingen of breuken in een percentage en omgekeerd
- Berekenen van een deel van een aantal of van het totaal op basis van een gegeven percentage
- Uitvoeren van elementaire bewerkingen met eenvoudige percentages, waarbij sprake is van korting, afname, winst, stijging, daling, enzovoort

III. Meten, meetkunde, tijd en geld

- lengte en omtrek

- Lengte meten met de liniaal en aflezen in cm en mm
- Omtrek berekenen van rechthoeken, rechthoekige figuren en benaderen van grillige figuren
- Oplossen van vraagstukjes door gebruik te maken van notie van de lengtematen
- Uitvoeren van herleidingen met veel voorkomende lengtematen

- oppervlakte

- Precies en schattend berekenen van de oppervlakte van rechthoeken en rechthoekige figuren en van driehoek of parallelogram via omvormen, met behulp van natuurlijke maten en standaardmaten in contexten en via de formule lengte x breedte
- Oplossen van vraagstukjes door gebruik te maken van notie van de oppervlaktematen bij bijvoorbeeld het kiezen van de juiste maat in de gegeven context door een beroep te doen op kennis ontleend aan referentiepunten uit het dagelijks leven
- Uitvoeren van herleidingen met veel voorkomende oppervlaktematen

- inhoud

- Globaal en precies aflezen van inhoudsmaten (maatbeker)
- Berekeningen uitvoeren (globaal en schattend) met inhoudsmaten via tellen (blokken) en via rekenen (inhoud van een balk, bak, kamer)
- Berekenen van de inhoud met behulp van de formule lengte x breedte x hoogte
- Oplossen van vraagstukjes door gebruik te maken van notie van de inhoudsmaten bij bijvoorbeeld het kiezen van de juiste maat in de gegeven context door een beroep te doen op kennis ontleend aan referentiepunten uit het dagelijks leven
- Uitvoeren van herleidingen met veel voorkomende inhoudsmaten (ml, cl, dl, l, cm³, dm³, m³)

- gewicht

- Globaal en precies aflezen van resultaten van wegingen met weeginstrumenten
- Oplossen van vraagstukjes door gebruik te maken van notie van de weegmaten bij bijvoorbeeld het kiezen van de juiste maat in de gegeven context door een beroep te doen op kennis ontleend aan referentiepunten uit het dagelijks leven
- Uitvoeren van herleidingen met veel voorkomende weegmaten (kg, g, mg)

- toepassingen

- Toepassingsopgaven waarbij twee of meer inhoudelijke gebieden betrokken zijn, bijvoorbeeld omtrek en oppervlakte, oppervlakte en inhoud
- Bepalen of in een situatie een omtrek-, oppervlakte- of inhoudsberekening - nodig is
- Schatten van o.a. oppervlakte, inhoud, lengte of gewicht op basis van ervaringsfeiten
- Bepalen welke gegevens nodig zijn of overbodig zijn in een bepaalde situatie

- meetkunde

- Oriënteren en lokaliseren
- Ruimtelijk redeneren of construeren
- Transformeren

- tijd

- Klok
- Kalender

- geld

- Totale waarde bepalen van afgebeelde (of beschreven) munten of biljetten
- Omwisselen van biljetten of munten in andere munten of biljetten
- Bedragen afronden op een stuiver
- Gepast samenstellen van bedragen met munten of biljetten
- Bepalen wat men terugkrijgt (eventueel ook via bijbetalen om terugkrijgen te vergemakkelijken)
- Schattend rekenen met geldbedragen door af te ronden
- Omwisselen van Nederlandse valuta in buitenlandse valuta en omgekeerd
- Rekenen met geld in combinatie met andere maten (tijd, afstand, gewicht)

De verslaglegging in het logboek is gebaseerd op deze indeling.

Bron:

Entreetoetsen

Inhoudsverantwoording Groep 7

Cito Arnhem

Extra instructie

Zijn er bij uw leerling of kind hiaten in kennis en vaardigheden geconstateerd tijdens het oefenen met de Toetstrainer-serie? Dan is extra instructie noodzakelijk.

Karakter Interactive heeft speciaal voor dit doel excellente educatieve software ontwikkeld. Uitgebreide informatie over deze series vindt u op www.karakterinteractive.nl

Serie DeLeerlijn

Rekenen

Taal

Meer informatie: www.deleerlijn.nl en www.karakterinteractive.nl

Leren kost tijd en inspanning. Zo zijn de meeste onderwerpen die kinderen op de basisschool leren tijdrovend. Leren lezen en leren rekenen neemt jaren in beslag. De lessen die de kinderen krijgen zijn in volgorde geplaatst. Wat eerder komt is meestal eenvoudiger en nodig om wat er daarna komt te begrijpen. Als we alle reken- of taallessen op een rij zetten, krijgen we een leerlijn.

De programma's op de cd-roms in de serie *De LeerLijn* bevatten leerlijnen voor diverse onderwerpen. Er wordt heel eenvoudig begonnen. De leerlijn eindigt met moeilijke opgaven. Daar tussenin vindt u tientallen stappen. Elke stap gaat weer een beetje verder en is nodig voor de volgende stappen.

De software neemt eerst een test af. Op basis van het resultaat stappen leerlingen op hun eigen niveau de leerlijn in.

Serie SLIM OEFENEN

Voor iedere basisschoolleerling die extra wil oefenen met taal- en rekenonderdelen.

De SLIM OEFENEN-serie is in ontwikkeling.

In 2010 verschijnen diverse titels, waaronder:

- SLIM OEFENEN met d's en t's en sterke en onregelmatige werkwoorden
- SLIM OEFENEN met de tafels
- SLIM OEFENEN met begrijpend lezen en studierend lezen voor groep 7 en 8

Meer informatie vindt u op www.karakterinteractive.nl

Serie Wiskunde Interactief

Wiskunde is voor veel leerlingen in het voortgezet onderwijs een moeilijk vak. De serie Wiskunde Interactief biedt uitstekende hulp!

Met behulp van bewegende beelden en animaties wordt moeilijke en abstracte stof op zeer inzichtelijke wijze uitgelegd en concreet gemaakt. De software biedt een handige logboekfunctie en talloze oefeningen en toetsen.

De software merkt hiaten in de kennis op en corrigeert de leerling vervolgens op zijn persoonlijke zwakke punten.

Bij een aantal onderdelen is een uniek huiswerkprogramma beschikbaar waarin een leerling een opgave uit zijn schoolboek kan invoeren en vervolgens stapsgewijs een volledige berekening en uitleg krijgt!

Tip: De titel **Breuken voor de Basisschool** versterkt inzicht en vaardigheid in breuken: de onmisbare basis voor algebra in het voortgezet onderwijs.

Meer info: www.wiskunde-interactief.nl

en www.karakterinteractieve.nl